

FITXA DE L'ASSIGNATURA 2008-2009

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Documentació aplicada a la Traducció
Codi: 22104
Tipus: Troncal
Grau en Traducció i Interpretació ECTS: 4,5 hores/alumne: 112,5
Curs: 2008-2009 Quadrimestre: Primer i segon
Àrea: Documentació
Llengua en què s'imparteix: Català

Professorat			
Professora	Despatx	Correu electrònic	Horari despatx
CID, Pilar	2029	Pilar.Cid@uab.cat	Primer i segon semestre - Dimarts i Dijous - D'11 a 12 h
PERPINYÀ, Remei	2029	Remei.Perpinya@uab.cat	Primer semestre - Dimarts i Dijous - D'11 a 12 h
RECODER, M. José	2029	MariaJosep.Recoder@uab.cat	Segon semestre - Dimarts i Dijous - De 15 a 16 h

Telèfon del despatx 2029: 93 581 27 84

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

- Conèixer la teoria de la Ciència de la Documentació i les seves tècniques aplicades a l'estudi i a la recerca.
- Aprendre quines seran les fonts documentals (impreses, digitals, audiovisuals, multimèdia, etc.), més útils per a desenvolupar en el futur la vostra professió.
- Saber interrogar les fonts d'informació per tal de recuperar la informació pertinent a cada necessitat.
- Conèixer i aplicar criteris de selecció i avaluació de fonts d'informació.

III. COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR

Unitats de continguts	Competències	Indicadors
Unitat 1 Informació, Documentació I TIC en Traducció.	C1. Ser capaços d'identificar l'objecte, les funcions, els mètodes i tècniques de la Ciència de la Documentació.	1.- Ser capaços de distingir entre informació i coneixement. 2.- Captar la importància de la informació per poder realitzar qualsevol activitat humana (professional i en general), ser conscients de la dificultat que suposa l'excés d'informació i la necessitat d'una selecció acurada a partir de necessitats informatives concretes. 3.- Ser conscients de la complexitat dels actuals sistemes d'informació i documentació.
	C2 Capacitat d'identificar els problemes de la Traducció que tenen relació amb la necessitat de documentar el text a traduir.	1.- Assimilar la importància que per a un traductor tenen les competències instrumentals, especialment la Documentació. 2.- Entendre la importància que té la identificació dels problemes de la traducció que impliquen necessàriament la consulta de fonts documentals. 3.- Comprendre la importància que té utilitzar adequadament aquestes fonts d'informació.
	C3. Capacitat de formular adequadament les necessitats informatives, condició imprescindible per a saber què, com i on cercar.	1.- Adquirir la pràctica imprescindible per a <i>pensar</i> la necessitat informativa, amb tots els matisos possibles, abans de traslladar la pregunta al document concret, la base de dades, la biblioteca o qualsevol altre sistema d'informació.

Unitat 2. Fonts d'informació per a traductors.	C4 Capacitat d'identificar les fonts d'informació existents i saber com funcionen, especialment aquelles que resulten més útils per a la feina d'un traductor.	1.- Familiaritzar a l'alumne amb el funcionament dels diferents sistemes d'informació: biblioteques, biblioteques digitals, dipòsits digitals, centres de documentació, serveis de referència, bases de dades generalistes i especialitzades, bases de dades terminològiques, catàlegs, portals especialitzats, cercadors, etc. 2.- Familiaritzar a l'estudiant amb les diferents tipologies documentals (documents primaris, secundaris, terciaris, de referència, terminològics, etc.), tant impreses com digitals. 3.- Conèixer els indicadors de qualitat de les seues web.
	C5. Capacitat metodològica	1.- Adquirir pràctica en la normalització de la bibliografia d'un treball acadèmic.
Unitat 3. El procés de cerca i recuperació de la informació.	C6 Capacitat d'interrogar de forma eficient els sistemes d'informació digitals.	1.- Ser capaçs de concretar la necessitat informativa. 2.- Adquirir les habilitats necessàries per a poder consultar catàlegs en línia, bases de dades generals i especialitzades, utilitzar adequadament els cercadors d'Internet. 3.- Conèixer les instruccions i operadors dels llenguatges d'interrogació i les possibilitats que ofereixen. 4.- Conèixer de forma sumària els sistemes d'indexació de les bases de dades. 5.- Construir bé les equacions de cerca.

	C7 Capacitat d'avaluar els resultats obtinguts en el procés de cerca de la informació.	1.- Desenvolupar un sentit crític respecte a les respostes obtingudes: no tot el que s'obté és el més adequat, el més precís, el més exhaustiu possible. 2.- Avaluar la idoneïtat de la resposta obtinguda. 3.- Aprendre a minimitzar el soroll i el silenci documental.
	C8. Ser capaços d'identificar i utilitzar els indicadors que es fan servir per analitzar la producció científica.	1.- Situar a l'usuari d'informació científica en el marc del creixement i envelliment de la informació. 2.- Avaluar adequadament els punts forts i els punts febles dels indicadors bibliomètrics

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT – APRENTATGE

L'assignatura segueix el mètode d'avaluació continuada.

- Els **exercicis** (tots obligatoris) que compren aquesta avaluació continuada són:

Exercicis	PES EN LA NOTA FINAL
Exercici 1. Preparació d'un tema del programa i exposició oral a la classe.	18%
Exercici 2. Identificació dels problemes de traducció d'un text.	18%
Exercici 3. Preparació d'un dossier per a la traducció d'una obra d'un autor literari.	18%
Exercici 4. Traducció d'un text especialitzat.	18%
Exercici 5. Prova teòrica. Individual	18%

- Per a un bon desenvolupament dels exercicis és important que els alumnes facin les **tutories** que es proposaran a classe.
- **L'assistència a les sessions presencials** es considera molt important, donat que en elles es donen les bases teòriques i pràctiques imprescindibles per a fer els exercicis. L'assistència a classe proporciona un 10% més de la nota final.

El treball de classe s'ha de completar amb:

- L'estudi dels materials penjats en el Campus Virtual.
- La bibliografia que es recomanarà a classe.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

A. CONTINGUTS

Unitat 1. Informació, Documentació i TIC en Traducció

Lliçó 1. Informació i Documentació. La importància de la informació. El creixement de la informació. Dificultats d'accés a la informació. Concepte de Documentació: definicions i abast.

Lliçó 2. La Documentació i la Traducció. La vinculació entre les dues disciplines. La Documentació com a eina auxiliar de la Traducció. El procés de documentar la traducció especialitzada i la traducció literària.

Unitat 2. Fonts d'informació per a Traductors

Lliçó 3. Els Serveis d'Informació i Documentació. Concepte de sistema documental. Els sistemes documentals com a fonts d'informació. Presentació de tipologies: biblioteques, biblioteques digitals, centres de documentació, centres de referència, arxius, bases de dades, catàlegs, dipòsits digitals, portals, cercadors...

Lliçó 4. Els documents. Concepte de document. Tipus de documents: segons la naturalesa de la informació, les característiques físiques del suport, el nivell de contingut, etc. El document com a font d'informació. Formes de distribució dels documents: impresos, audiovisuals, digitals (en línia i òptics). Com fer referències bibliogràfiques.

Lliçó 5. Les obres de referència per a la Traducció. Les fonts d'informació bibliogràfica. Les obres de referència i consulta generals i especialitzades. Les fonts d'informació digital: bases de dades generals i especialitzades.

Lliçó 6. La xarxa Internet. Els sistemes de transmissió i intercanvi de dades. Concepte de xarxa. Tipologia i estructura de la Xarxa. Característiques bàsiques, evolució i serveis d'Internet. Internet com a font d'informació. Indicadors bàsics per determinar la qualitat de les pàgines web.

Unitat 3. El procés de cerca i recuperació de la informació.

Lliçó 7. Com s'organitzen els sistemes d'informació documentals. El procés documental com a cadena. Operacions bàsiques: selecció i adquisició, tractament i difusió. La indexació.

Lliçó 8. Accés a la informació. El cicle de la informació digital. Tipologia de serveis: bases de dades en línia, edició òptica, recursos a Internet, Open Acces, etc.

Lliçó 9. Teoria de la recuperació de la informació digital. Teoria de la recuperació: característiques. Els sistemes de consulta i les formes d'accés a les bases de dades. Els llenguatges i les estratègies d'interrogació: operadors i instruccions generals. L'àlgebra de Boole i altres instruccions. Els hipertextos. L'avaluació de la resposta obtinguda.

Lliçó 10. Aspectes legals. Propietat intel·lectual i Traducció. Informació bàsica sobre la legislació (estatal, europea, nord-americana...). Drets d'autor i les TIC. Copyright-Copyleft. Creative Commons.

B. BIBLIOGRAFIA COMENTADA¹

Bibliografia bàsica

Gonzalo García, Consuelo; García Yebra, Valentín (eds). *Documentación, terminología y traducción*. Madrid: Síntesis (etc.): DL 2000. (Biblioteconomía y documentación; 21)

Manual força exhaustiu, útil per a estudiants, traductors, terminòlegs, filòlegs, lexicòlegs, documentalistes i altres professionals de l'àmbit de la Traducció.

Gonzalo García, Consuelo; García Yebra, Valentín (eds). *Manual de documentación para la traducción literaria*. Madrid: Arco Libros, 2005. (Instrumenta bibliológica)

Molt recomanable. Els blocs es poden llegir de forma independent: "Traducción literaria, comunicación cultural: planteamientos teóricos"; "La Documentación en la enseñanza de la traducción literaria"; "La Documentación en el ejercicio de la traducción literaria" i "Estudio de casos".

¹ Es tracta de la bibliografia general. A més a més, es proporcionarà als alumnes bibliografia específica de determinats temes. D'altra banda, al Campus Virtual les professores que imparteixen l'assignatura tenen penjats diversos materials que il·lustren i complementen les explicacions donades a classe.

Gonzalo García, Consuelo; García Yebra, Valentín (eds). *Manual de documentación y terminología para la traducción especializada*. Madrid: Arco Libros, 2004. (Instrumenta bibliológica. Serie B)

Manual molt complet elaborat per traductors professionals i per docents especialitzats en l'àmbit de la Documentació i de la Traducció. Conté quatre blocs que es poden llegir independentment: "Documentación y terminología para la traducción especializada: presupuestos teóricos"; "Competencia documental y terminológica del traductor especializado"; "El traductor especializado y las tecnologías de la información y de las comunicaciones" i "Recursos tecnológicos de apoyo a la comunicación interlingüística".

Gonzalo García, Consuelo; Hernández, Pollux. *Corcillum: estudios de Traducción, Lingüística y Filología dedicados a Valentín García Yebra*. Madrid: Arco Libros, 2006

Manual extens i actualitzat. Us recomenen especialment el capítol de M. José Recoder titulat: "La Universidad española y el nuevo Espacio Europeo de Educación Superior: los CRAI y la Traducción". En l'article s'analitzen quins són els millors sistemes de cerca d'informació en el nou EEES.

López Yepes, José (coord.). *Manual de ciencias de la documentación*. Madrid: Pirámide, cop. 2002. (Ozalid)

Manual força complert. Si voleu saber més coses sobre la Documentació

Recoder, Mª José; et al. *Llindar* [cd-rom]: *guia digital per als estudiants de la llicenciatura de Traducció i d'Interpretació*. Bellaterra: Facultat de Traducció i d'Interpretació, 2005. 1 cd-rom

Guia molt completa en la qual s'introdueix a l'estudiant en el món de la Traducció: què es, tipologies, un dia en la vida del traductor, etc. D'altra banda, també es proporcionen eines metodològiques per ajudar a l'estudiant en la seva primera etapa d'estudis en la Facultat de Traducció i d'Interpretació.

Unitat 1

Recoder, Mª José. "La Documentació aplicada a la traducció especialitzada i a la traducció literària" [en línia]. A: *Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació i la comunicació*. Núm. 2 (setembre 2003).

<<http://www.ftis.uab.es/tradumatica/revista>> [Consulta: 3 setembre 2008]

Serveix per entendre com la Documentació pot ajudar en la feina diària del traductor literari i del traductor especialitzat.

Recoder, Mª José; Cid, Pilar. (2003). "Traducción y documentación [en línia]: cooperar para difundir la información". A: *Hipertext.net* (ISSN 1695-5498). N° 1 <<http://www.hipertext.net>> [Consulta: 3 setembre 2008]

Què és la traducció, què és la documentació i les seves vinculacions. Inclou un directori de seus web útils pels traductors.

Unitat 2

Abadal Falgueras, Ernest. *Sistemas y servicios de información digital*. Gijón: Trea; Barcelona: EUBD, cop. 2001. (Biblioteconomía y administración cultural; 47)

Manual, clar, complert i molt didàctic. Què són els sistemes i serveis d'informació digital, com funcionen, que ofereixen, dificultats que presenten, actors que intervien en la seva producció, etc.

Carrizo Sainero, Gloria; Irureta-Goyena Sánchez, Pilar; López de Quintana Saénz, Eugenio. *Manual de fuentes de información*. 2ª ed. Zaragoza: Confederación Española de Gremios y Asociaciones de Libreros, 2000

Manual sobre fuentes de información útiles en diferentes ámbitos de las ciencias.

Cid Leal, Pilar; Reecoder Sellarés, Mª José. (2001). "Dónde están las llaves... o los recursos digitales para la traducción". A : Mª Eulàlia Fuentes (dir.). *Anuari de biblioteconomia, documentació i informació = Anuario de biblioteconomía, documentación e información = Library and information sciences yearbook : Bibliodoc 2000*. Barcelona : COBDC. P. 51-68. També disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Bibliodoc/article/viewFile/16622/16463>>

Internet és una gran font d'informació per a qualsevol estudiant i professional de la Traducció. Però de vegades pot resultar caòtic. Les autores han fet un esforç per categoritzar i classificar les fonts d'informació que es poden trobar a la web i que poden resultar útils en el món de la traducció.

Estivill, Assumpció; Urbano, Cristóbal. "Citacions i referències de fonts bibliogràfiques i no bibliogràfiques: una proposta per a la revista Item". A: Item: Revista de biblioteconomia i documentació (ISSN 0214-0349). Núm. 15 (1994), p. 4-59. També disponible a:

<<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22448/22282>> [Consulta: 3 setembre 2008]

Com citar documents bibliogràfics i no bibliogràfics. Els autors es basen en la norma internacional ISO 690. Inclou nombrosos exemples. Consulta obligada.

Estivill, Assumpció; Urbano, Cristóbal. *Com citar recursos electrònics* [en línia]. Versió 1.0. [Barcelona]: Escola Universitària Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació. 24 de juliol de 1997. Traducció de l'article encarregat per la revista Information World en Español publicat en el número de setembre de 1997. <http://www.ub.es/biblio/citae.htm> [Consulta: 3 setembre 2008]

Com citar recursos electrònics. Inclou nombrosos exemples. Consulta obligada.

Unitat 3

Cid Leal, Pilar. "La cadena documental y su aplicación a la documentación periodística". A: Mª Eulàlia Fuentes i Pujol (ed.). *Manual de documentación periodística*. Madrid: Síntesis, 1995. (Ciencias de la información; 6). P. 91-109

Operacions de la cadena documental. Tot i que l'article va ser escrit pensant en un entorn de mitjans de comunicació, es fàcilment extrapolable a d'altres àmbits. Ajuda a entendre com es formen les col·leccions en els centres d'informació i documentació, com s'organitzen i com es difonen.

Cid Leal, Pilar; Cuadrado, Maribel; Aguiriano, Cristina. (2000). *Fonaments de llenguatges documentals* [cd-rom]. Barcelona : Universitat Oberta de Catalunya. 1 cd-rom

Els llenguatges documentals controlats són un element important en el moment de plantejar les cerques d'informació. Conèixer-los una mica ajudarà a plantejar millor les preguntes a qualsevol usuari. Aquest és un manual, una mica especialitzat, que proporciona una panoràmica dels llenguatges documentals existents. En el primer capítol inclou també les operacions de la Cadena documental.

López Borrull, Alexandre. "Cercadors de recursos web especialitzats en traducció" [en línia]. A: *Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació i la comunicació*. Núm. 2 (setembre 2003).

<<http://www.fti.uab.es/tradumatica/revista/num2/articles/05/05art.htm>>

[Consulta: 3 setembre 2008]

De cercadors generals n'hi ha molts, però d'especialitzats (i que funcionin bé) en l'àmbit de la Traducció no hi ha tants. L'autor fa una exhaustiva anàlisi dels millors.

Marcos, Jorge. "Un enfocament jurídic de les memòries de traducció" [en línia] A: *Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació i la comunicació*. Núm. 0 (octubre 2001). <<http://www.ftis.uab.es/tradumatica/revista>> [Consulta: 3 setembre 2008]

Dins del marc de la legislació espanyola i el drets d'autor, en l'article s'aborda el tema de les memòries de traducció des d'un punt de vista jurídic, i especialment referides al traductor autònom.

Perpinyà Morera, Remei. "Los lenguajes documentales". A: Mª Eulàlia Fuentes i Pujol (ed.). *Manual de documentación periodística*. Madrid: Síntesis (Ciencias de la información; 6). P. 112-132

Aproximació succinta i clara als llenguatges documentals.

Ramos Suárez, Fernando. "Protección de los derechos de autor en Internet" [en línia]. A: *Cuadernos de Traducción multimedia*. N° 9 (2000).

<<http://www.ucm.es/info/multidoc/multidoc/revista/num9/general/autor.htm>>

[Consulta: 3 setembre 2008]

S'analitzen els mitjans jurídics disponibles per a la protecció dels drets d'autor a Internet i evitar d'aquesta manera la copia il·lícita.

VI. AVALUACIÓ

Primera convocatòria

L'assignatura adopta el sistema **d'avaluació continuada** (vegeu punt IV Metodologies docents), que consisteix en la realització de:

- Quatre exercicis pràctics, que es faran al llarg del curs. Seran encarregats i comentats a l'aula; les dates de lliurament també es concretaran a classe. Aquests exercicis proporcionen el 72% de la nota final.
- Una prova teòrica (que proporciona un 18% de la nota).

A més a més:

- Es puntuarà amb un 10% l'assistència a les classes de l'assignatura.

Tant els exercicis com la prova teòrica **són obligatoris**. La nota final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana entre tot, **tenint en compte que la nota mínima de la part pràctica ha de ser un 5 i la de la prova teòrica també un 5**.

S'aprova l'assignatura si s'obté una qualificació de cinc punts com a mínim.

Les **dates per a la realització de la prova teòrica** són:

PRIMER SEMESTRE	SEGON SEMESTRE
-Grups 1 i 2: dimarts, 13 de gener de 2009. -Grups 3 i 4: dijous, 15 de gener de 2009. (Aquestes dates es confirmaran a començament de curs)	Es proporcionaran quan comenci el segon semestre.

La prova es realitzarà a la mateixa aula on s'imparteixin les classes i en el mateix horari d'aquestes.

Segona convocatòria

Si l'alumne suspèn o no presenta la part pràctica, la prova teòrica o ambdues coses, podrà fer una **segona convocatòria**.

La segona convocatòria consisteix en un examen final que constarà de part teòrica i part pràctica. La durada estimada per a aquest examen és de 5 h.

Les **dates de la segona convocatòria** són:²

ALUMNES DE PRIMER SEMESTRE	ALUMNES DE SEGON SEMESTRE
-.Dimarts 30 de juny de 2009 -Horari: comença a les 9:30 -Aula: per confirmar	-.Dimarts 1 de setembre de 2009 -Horari: comença a les 12:30 -Aula: per confirmar

Bellaterra, 4 de setembre de 2008

² Les dates i horaris de les segones convocatòries les fixa el Centre. Poden patir modificacions. És convenient que consulteu els horaris d'exàmens penjats a la web de la FTI.